

ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, МЛАДЕЖТА И СПОРТА

=====

СТАНОВИЩЕ

по конституционно дело N29/1998, образувано от
Конституционния съд по искането на група народни
представители на Република България за обявяване на
противоконституционност на чл.37 ал.1. т. 1. и 2 и чл.41, т. 3 от
Закона за здравното осигуряване (ДВ бр.70/98)

Според делото на Конституционния съд, на основание чл. 19 ал.1 ЗКС, образувано на 03.08.1998 от 52 народни представители от 38-то Народно събрание предмет на искането за противоконституционност са текстове от ЗЗО, които определят вноските, които се заплащат при всяко посещение при лекаря и стоматолога. Според ЗЗО осигурените заплащат в рамките на 1% от минималната работна заплата за преглед, както и 2% о за всеки ден болнично лечение за не повече от 20 дни.

В посочения закон, ЗЗО, са залегнали основните принципи на здравно осигуряване от развитите европейски държави, като солидарност, равнопоставеност, публичност и др. В Закона на здравното осигуряване се третират нов тип взаимоотношения, като се регламентират организирането на паричните потоци в системата на здравеопазването, съобразени с Конституцията на Република България, чл. 52 ал.1 и ал.2. Според посочения член от Конституцията всеки гражданин има право на здравно осигуряване, гарантиращо им достъпна медицинска помощ, и на безплатно ползване на медицинско обслужване, при условия и ред, определени със закон. Според втората алинея на чл.52, са указани източниците, от които трябва да се финансира здравеопазването. Посочени са държавния бюджет, вноските на работодателите, както и личните и колективните осигурителни вноски. В същата ал.2 от чл.52 съществува и текст, който дава възможност за финансиране на здравеопазването „и от други източници“, освен изброените, което доказва, че така визириания чл. 37 ал.1. т. 1. и 2. от ЗЗО не е противоконституционен. Заложеният текст в Закона за здравното осигуряване е напълно съобразен с Конституцията на Република България, като е заимстван с европейското законодателство в тази насока. Целта на

посочения текст е да се създаде баланс на интересите от една страна здравноосигурените лица и от друга страна свърхексплоатация и нерационално използване на средствата в Здравноосигурителната каса. След като ЗЗО, изпълнявайки конституционната разпоредба, урежда правния режим на здравноосигурителните вноски, законодателят е предвидил символични такси, които нямат отношение към самото лечение.

Като противоконституционна е и разпоредбата за заплащане на вноските от осигурения член с по-висок доход за малолетните, за непълнолетните и за пълнолетните, неработещи членове на семейство, които не са регистрирани като безработни. Член 47, ал.1 от Конституцията гласи „Отглеждането и възпитанието на децата до пълнолетието им е право и задължение на *„техните родители“* и се подпомага от държавата. Семейният кодекс определя основните принципи на ... взаимна отговорност в семейството, а именно „... полагане на грижи и подпомагане морално и материално на възрастните, болните и нетрудоспособни членове на семейство“. В този контекст ЗЗО отговаряйки на конституционния принцип и законът в областта на семейното право предвижда осигуреният член с по-висок доход да осигури останалите членове, които са без доходи. Това задължение кореспондира напълно с Конституцията на Република България.

ЗЗО не е игнорирал и социалния момент, като в чл 37 ал. 2 е категоризина групата деца и юноши, чийто родители са освободени от заплащане на вноски. Отчитайки икономическо положение в страната и техния особен правен статут ЗЗО е освободил тази социална група от вноски в НЗОК.

Въз основа на проведената дискусия на Комисията по здравеопазването, младежта и спорта и проведеното гласуване с 10 гласа „против“ искането на Конституционния съд, и 4 „за“ взе следното

РЕШЕНИЕ:

Визираните текстове **чл.37 ал.1. т. 1 и 2 и чл.41, т. 3 от Закона за здравното осигуряване (ДВ бр.70/98)** са конституционносъобразни и са в синхрон с действащото законодателство в тази област и следва да не бъдат обявявани за противоконституционни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

доц. д-р Б.КИТОВ/

